

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NĪLO JĒSKINENA [*NIILO JÄÄSKINEN*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2014. gada 4. septembrī¹

Apvienotās lietas C-400/13 un C-408/13

**Sophia Marie Nicole Sanders ,
ko pārstāv Marianne Sanders,
pret**

David Verhaegen

Amtsgericht Düsseldorf (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu
un

Barbara Huber

pret

Manfred Huber

Amtsgericht Karlsruhe (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Jurisdikcija uzturēšanas saistību lietās — Regulas (EK) Nr. 4/2009 3. panta b) punkts — Prasība pret personu, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir citā dalībvalstī — Dalībvalsts tiesiskais regulējums, kas tādā gadījumā paredz ekskluzīvu jurisdikciju pirmās instances tiesai, kura darbojas reģionālās apelācijas tiesas, kuras darbības teritorijā ir šajā dalībvalstī dzīvojošā lietas dalībnieka pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietā — Šādas jurisdikciju koncentrēšanas nepieļaujamība

I – Ievads

1. Izskatāmajās apvienotajās lietās *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa, Vācija) un *Amtsgericht Karlsruhe* (Karlsrūes pirmās instances tiesa, Vācija) iesniegtie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu pēc būtības attiecas uz Padomes 2008. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās 3. panta a) un b) punkta interpretāciju².

2. Minētā 3. panta a) un b) punktos līdzās citām šīs regulas normām ir regulēta dalībvalstu³ tiesu *ratione loci* jurisdikcija šajā jomā, alternatīvi norādot uz “atbildētāja pastāvīgās dzīvesvietas tiesu” un uz “kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesu” un precizējot, ka prasītājs var brīvi izvēlēties starp šīm jurisdikcijas iespējām.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — OV 2009, L 7, 1. lpp., un labojumi – OV 2011, L 311, 26. lpp., un OV 2013, L 8, 19. lpp.

3 — Ņemot vērā Regulas Nr. 4/2009 preambulas 46.–48. apsvērumā noteikto, jāprecizē, ka Īrija (skat. minēto 46. apsvērumu), Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste (skat. Komisijas 2009. gada 8. jūnija Lēmumu 2009/451/EK par Apvienotās Karalistes nodomu pieņemt Padomes Regulu (EK) Nr. 4/2009, OV L 149, 73. lpp.), kā arī Dānijas Karaliste (Nolīgumu starp Eiropas Kopieniem un Dānijas Karalisti par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, skat. OV 2009, L 149, 80. lpp.) ir paziņojušas par savu lēmumu to piemērot.

3. Šo lietu pamatā ir divas tiesvedības, kuru ietvaros celtas prasības par uzturlīdzekļu piedziņu, starp, pirmkārt, nepilngadīgu bērnu un viņa tēvu un, otrkārt, precētu sievieti un viņas vīru. Minētās prasības ir celtas attiecīgo Vācijas pilsētu, kurās pastāvīgi dzīvo personas, kuras ir konkrēto uzturlīdzekļu prasītājas, *Amtsgericht* (pirmās instances tiesa). Taču atbilstoši tiesību normai, ar kuru Regulas Nr. 4/2009 3. panta a) un b) punktos paredzētie gadījumi ir īstenoti Vācijas tiesībās, abu šo tiesu jurisdikcija ir nodota tām *Amtsgericht*, kas darbojas tajā pilsētā, kurā atrodas *Oberlandesgericht* (reģionālā apelācijas tiesa), kuras darbības teritorijā dzīvo šīs prasītājas.

4. Tādējādi Tiesai ir jāizlemj, vai minētās regulas 3. pants, kas ir tieši piemērojams dalībvalstu tiesību sistēmās, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamata lietā, kas uzturlīdzekļu saistību lietās koncentrē pārrobežu tiesu jurisdikciju tiesā, kura nav tā tiesa, kuras darbības teritorijā pastāvīgi dzīvo lietas dalībnieks, kurš dzīvo šīs valsts teritorijā.

5. Lai gan Regula Nr. 4/2009 tiek piemērota no 2011. gada 18. jūnija⁴, līdz šim Tiesai vēl ne reizi nav bijusi iespēja lemt par tās tiesību normu interpretāciju⁵. Līdz ar to cita starpā būtu jāizvērtē, kādas ir iespējas vai pat nepieciešamība ņemt vērā atziņas no Tiesas judikatūras, kas saistītas ar citiem dalībvalstu starpā piemērojamiem instrumentiem attiecībā uz tiesu jurisdikciju civillietās un, ja tas tā ir, noskaidrot, kādā mērā pamatojums pēc analogijas būtu piemērojams, interpretējot Regulas Nr. 4/2009 3. pantu.

6. Šie jautājumi rodas, it īpaši ņemot vērā līdzības starp minētā panta redakciju un to tiesību normu redakcijām, kas iekļautas 1968. gada 27. septembra konvencijā par jurisdikciju un tiesas spriedumu izpildi civillietās un komercietās⁶ (turpmāk tekstā – “Briseles konvencija”) un Padomes 2000. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās⁷ (turpmāk tekstā – “Briseles I regula”), kas ir sava veida šīs konvencijas pagarinājums⁸.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Regula Nr. 4/2009

7. Regulas Nr. 4/2009 preambulas 3. apsvērumā citu instrumentu starpā ir ietverta tieša atsauce uz Briseles I regulu. Tās preambulas 44. apsvērumā ir precizēts, ka šī regula groza Briseles I regulu, “aizstājot minētās regulas noteikumus, kas piemērojami uzturēšanas saistībām”. Tās preambulas 15. apsvērumā ir pieminēts, ka, “lai iespējami labāk aizsargātu uzturēšanas līdzekļu [uzturlīdzekļu] kreditoru intereses un veicinātu pareizu tiesvedību Eiropas Savienībā, būtu jāpieņem noteikumi par jurisdikciju, kas izriet no [Briseles I regulas], [īpaši tāpēc, ka] tādā gadījumā vairs nevajadzētu būt paredzētai atsaucēi uz valsts tiesību aktiem”.

8. Regulas Nr. 4/2009 3. panta a) un b) punktā ir paredzēts, ka “dalībvalstīs uzturēšanas saistību lietās jurisdikcija ir:

- a) atbildētāja pastāvīgās dzīvesvietas tiesai vai
- b) kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesai, [..]”

4 — Skat. šīs regulas 76. pantu, ko šajā ziņā papildina Eiropas Kopienas deklarācija (deklarācija pieejama interneta vietnē: http://www.hcch.net/index_fr.php?act=status.comment&csid=1065&disp=type).

5 — Lietā *Nagy* (C-442/13) Tiesā ar lūgumu sniegt Regulas Nr. 4/2009 12. panta interpretāciju bija vērsusies *Oberster Gerichtshof* [Augstākā tiesa] (Austrija), bet šī lieta tika izslēgta no lietu saraksta 2014. gada 18. jūnijā sakarā ar minētā lūguma atsaukšanu.

6 — OV 1972, L 299, 32. lpp.

7 — OV 2001, L 12, 1. lpp.

8 — Īpaši skat. spriedumu lietā *Refcomp* (C-543/10, EU:C:2013:62, 18. punkts).

B – Vācijas tiesiskais regulējums

9. Vācijas tiesībās Regula Nr. 4/2009 ir īstenota ar 2011. gada 23. maija *Auslandsunterhaltsgesetz* (Likumu par uzturlīdzekļu atgūšanu attiecībā ar ārvalstīm, turpmāk tekstā – “AUG”)⁹.

10. Šā likuma redakcijas, kas bija piemērojama faktu rašanās laikā, 28. panta “Teritoriālā piekritība, [..]” 1. punkta pirmajā teikumā ir paredzēts, ka, “ja lietas dalībnieka pastāvīgā dzīvesvieta nav valsts teritorijā, uzturlīdzekļu prasībās [Regulas Nr. 4/2009] 3. panta a) un b) punktā norādītajos gadījumos ekskluzīva jurisdikcija ir *Amtsgericht*, kas darbojas *Oberlandesgericht*, kuras darbības teritorijā prasītājam vai kreditoram ir pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietā”.

III – Pamatlietas, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

A – Lieta Sanders (C-400/13)

11. 2013. gada 29. maijā nepilngadīgā *Sophia Marie Nicole Sanders*, kuru pārstāv viņas māte, vērsās Metmanes [*Mettmann*] (Vācija) pilsētas, kurā ir viņas pastāvīgā dzīvesvieta, *Amtsgericht*, lai panāktu, ka viņas tēvs *D. Verhaegen*, kurš dzīvo Beļģijā, viņai izmaksā uzturlīdzekļus.

12. Uzklājusī lietas dalībniekus, *Amtsgericht Mettmann* [Metmanes pirmās instances tiesa], pamatojoties uz *AUG* 28. panta 1. punktu, pārsūtīja lietu *Amtsgericht Düsseldorf* kā pirmās instances tiesai, kas darbojas reģionālās apelācijas instances tiesas, proti, *Oberlandesgericht Düsseldorf* [Diseldorfā Augstākā tiesa], kuras darbības teritorijā uzturlīdzekļu prasītājam ir pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietā.

13. Tomēr *Amtsgericht Düsseldorf* radās šaubas par savu teritoriālo jurisdikciju, jo tā secināja, ka saskaņā ar Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktu dalībvalstī piekritīgajai tiesai ir jābūt prasītājas pastāvīgās dzīvesvietas tiesai, konkrētajā gadījumā – *Amtsgericht Mettmann*. Tāpēc ar 2013. gada 16. jūlijā iesniegto lēmumu *Amtsgericht Düsseldorf* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [*AUG*] 28. panta 1. punkts pārkāpj Padomes 2008. gada 18. decembra [Regulas Nr. 4/2009] 3. panta a) un b) punktu?”

B – Lieta Huber (C-408/13)

14. *B. Huber* uzsāka tiesvedību Ķīles [*Kehl*] (Vācija) pilsētas, kurā ir viņas pastāvīgā dzīvesvieta, *Amtsgericht*, lai panāktu, ka viņas vīram *M. Huber*, kurš dzīvo Barbadosā, tiek noteikts pienākums maksāt viņai uzturlīdzekļus pēc viņu šķiršanās.

15. Pirmstiesas procesa ietvaros, izlemjot jautājumu par juridiskās palīdzības nodrošināšanu, *Amtsgericht Kehl* nosūtīja lietu *Amtsgericht Karlsruhe*, pamatojoties uz to, ka saskaņā ar *AUG* 28. panta 1. punktu vienīgi tā ir piekritīgā tiesa, jo prasītājas pastāvīgā dzīvesvieta atrodas *Oberlandesgericht Karlsruhe* [Karlsrūes Augstākās tiesas] darbības teritorijā.

9 — *BGBL*. 2011 I, 898. lpp.

16. Tā kā abi pamatlietu dalībnieki bija apšaubījuši minētā 28. panta atbilstību Regulas Nr. 4/2009 3. panta a) un b) punktam, ar 2013. gada 18. jūlijā iesniegto lēmumu *Amtsgericht Karlsruhe* apmierināja lūgumu apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [AUG] 28. panta 1. punkta pirmais teikums, kurā ir paredzēts, ka tad, ja kāda lietas dalībnieka pastāvīgā dzīvesvieta nav valsts teritorijā, uzturlīdzekļu prasībās [Regulas Nr. 4/2009] 3. panta a) un b) punktā norādītajos gadījumos ekskluzīva jurisdikcija ir *Amtsgericht*, kas darbojas *Oberlandesgericht*, kuras teritorijā prasītājam vai kreditoram ir pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietā, ir saderīgs ar [Regulas Nr. 4/2009] 3. panta a) un b) punktu?”

C – Tiesvedība Tiesā

17. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2013. gada 25. jūlija rīkojumu lietas C-400/13 un C-408/13 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesam, kā arī galīgā sprieduma taisīšanai.

18. Rakstveida apsvērumus iesniedza Vācijas valdība un Eiropas Komisija. Tiesas sēde mutvārdu paskaidrojumu sniegšanai netika rīkota.

IV – Analīze

A – Par iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu apjomu

19. Sakarā ar grūtībām, kas varētu rasties no izskatāmo lietu ietvaros Tiesā iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu formulējumiem, vispirms būtu jāpievēršas tās kompetences robežām šajā ziņā un pēc tam jāprecizē, kuras ir tās tiesību normas, kuras ir jāinterpretē saistībā gan ar Regulas Nr. 4/2009 3. pantu, gan citiem šīs regulas pantiem.

20. Pirmkārt, es – tāpat kā Vācijas valdība – ierosinu Tiesai pārformulēt iesniedzējtiesu uzdotos jautājumus atbilstoši tās judikatūrai tajā ziņā, ka to mērķim būtu jābūt nevis interpretēt šajos jautājumos minētās Vācijas tiesību normas un izvērtēt, vai tās atbilst Savienības tiesībām, jo tas nav tās kompetencē to prasību ietvaros, kas tiek iesniegtas, pamatojoties uz LESD 267. pantu¹⁰, bet gan analizēt Regulas Nr. 4/2009 3. pantu tādējādi, lai sniegtu valsts tiesām visus nepieciešamos Savienības tiesību interpretācijas elementus, lai tās varētu izspriest to tiesvedībā esošās lietas¹¹.

21. Otrkārt, jānorāda, ka abas iesniedzējtiesas lūdz Tiesu sniegt gan Regulas Nr. 4/2009 3. panta a) punkta, gan b) punkta interpretāciju, jo AUG 28. panta 1. punkts ir piemērojams “[minētās regulas] 3. panta a) un b) punktā norādītajos gadījumos” (mans izcēlums).

22. Tomēr Komisija uzsver, ka šie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir acīmredzami nepieņemami, ciktāl tie attiecas uz šīs regulas 3. panta a) punktu, jo no pamata lietu faktiskajiem apstākļiem esot redzams, ka saistība ar šo lietu faktiem vai priekšmetu ir vienīgi minētā panta b) punktam un tāpat vienīgi tam ir nozīme konkrētajā gadījumā.

10 — Atšķirībā no tā, ko tā būtu tiesīga darīt LESD 258. pantā paredzētās procedūras ietvaros. Īpaši skat. spriedumus *Stadt Papenburg* (C-226/08, EU:C:2010:10, 23. punkts), *Varzim Sol* (C-25/11, EU:C:2012:94, 27. punkts), kā arī *Križan* u.c. (C-416/10, EU:C:2013:8, 58. punkts).

11 — Spriedumi *Rhône-Alpes Huiles* u.c. (295/82, EU:C:1984:48, 12. punkts), *Sodiprem* u.c. (C-37/96 un C-38/96, EU:C:1998:179, 22. punkts), kā arī *ASM Brescia* (C-347/06, EU:C:2008:416, 25. un 26. punkts).

23. Ir tiesa, ka abās tiesvedībās pamata lietās prasītāji ir uzturlīdzekļu kreditori, kuri izvēlējušies vērsties tiesā Vācijā, kur atrodas viņu pastāvīgās dzīvesvietas, un ka šāda situācija pakļaujas Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta piemērošanas jomai. Tieši šajā kontekstā šaubu dēļ, ko rada viena Vācijas tiesību norma, iesniedzējtiesas vēlas noskaidrot, kurai no Vācijas tiesām šīs regulas normas izpratnē ir *ratione loci* jurisdikcija saistībā ar “kreditora pastāvīgo dzīvesvietu”.

24. Turpretim šīs regulas 3. panta a) punkta piemērošana, kurā ir paredzēta “atbildētāja pastāvīgās dzīvesvietas” tiesas jurisdikcija, nerada konkrētas problēmas šajās pamata lietās. Līdz ar to, ievērojot Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru Tiesai nav jālemj par visu vai daļu no prejudiciālā jautājuma, kam acīmredzami nav objektīvas nepieciešamības iesniedzējtiesas tiesvedībā esošās lietas izlemšanai¹², es uzskatu, ka atbildei, kas tiek sniegta izskatāmajās lietās, būtu jāaprobežojas ar Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta interpretāciju.

25. Tomēr, lai sniegtu šādu interpretāciju, būtu jāņem vērā kopējā sistēma, kurā konkrētā tiesību norma darbojas¹³, un it īpaši jānorāda uz to, ka minētā 3. panta a) un b) punkti, ciktāl ir runa par tiesvedības vietas apzīmējumu¹⁴, ir formulēti vienādi un ka minētie punkti ir piemērojami alternatīvi tajos pašos gadījumos, proti, kad prasība par uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu tiek celta kā galvenā prasība¹⁵.

26. Treškārt, redzams, ka savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā *Huber* (C-408/13) *Amtsgericht Karlsruhe* norāda, ka AUG 28. panta 1. punkta pirmajā teikumā paredzētās jurisdikcijas ekskluzīvais raksturs, iespējams, neatbilst ne vien Regulas Nr. 4/2009 3. pantam, bet arī tās 4. un 5. pantam¹⁶, tomēr šos pēdējos nenorādot tās uzdotajā prejudiciālajā jautājumā. Komisija ir ierosinājusi Tiesai interpretēt minēto 4. un 5. pantu gadījumam, ja šī iesniedzējtiesa papildus tās noformulētajam prejudiciālajam jautājumam vēlētos noskaidrot, vai konkrēto jurisdikciju koncentrēšana neatbilst arī šīm tiesību normām.

27. Es uzskatu, ka atbilstoši Tiesas judikatūrai¹⁷ šajā ziņā tai nav jālemj, jo jautājumu, ar kuru *Amtsgericht Karlsruhe* ir vērsusies pie Tiesas, tā ir ierobežojusi ar Regulas Nr. 4/2009 3. panta tvēruma noteikšanu, kamēr šīs regulas 4. un 5. pants, protams, ir norādīti, bet nav šā jautājuma priekšmets, jo tiem nav izšķirošas nozīmes, šai tiesai pašai uz sava novērtējuma pamata izlemjot jautājumu par savu jurisdikciju¹⁸.

12 — Īpaši skat. spriedumus *Banchero* (C-387/93, EU:C:1995:439, 18. un nākamie punkti), kā arī *Mangold* (C-144/04, EU:C:2005:709, 36. un nākamie punkti).

13 — Šajā ziņā skat. šo secinājumu 61. un nākamos punktus.

14 — Proti, formulējums “pastāvīgās dzīvesvietas tiesa” figurē gan aplūkojamā panta a) punktā, gan b) punktā.

15 — Un nevis kā pakārtota prasība citai prasībai tiesā, jo šie gadījumi ir regulēti šā paša panta c) punktā un d) punktā.

16 — Minētie 4. un 5. pants attiecas uz jurisdikciju, kas pamatojas attiecīgi vai nu uz vienošanos par piemērojamo likumu, vai arī uz atbildētāja labprātīgu stāšanos tiesas priekšā. Turpretim lietā *Sanders* (C-400/13) *Amtsgericht Düsseldorf* uz to nekā nav norādījusi, ņemot vērā, ka 4. panta 3. punktā ir paredzēts, ka šis pants nav piemērojams strīdos par uzturēšanas saistībām pret bērniem, kas vēl nav sasnieguši 18 gadu vecumu, kā tas ir šajā lietā.

17 — Īpaši skat. spriedumus *Affish* (C-183/95, EU:C:1997:373, 24. punkts), kā arī *Kaba* (C-466/00, EU:C:2003:127, 41. punkts).

18 — Pamatojot “prejudiciālā nolēmuma nepieciešamību”, tā, pirmkārt, norāda, ka “jautājums par AUG 28. panta 1. punkta pirmā teikuma atbilstību Regulas Nr. 4/2009 3. panta a) un b) punktam ir izšķirošs lietas izspriešanai. No tā ir atkarīgs, vai teritoriālā jurisdikcija ir *Amtsgericht Kehl* vai *Amtsgericht Karlsruhe*” un, otrkārt, ka lietas dalībniekiem, kuri ir iniciējuši lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu, šaubas ir vienīgi šajā jautājumā.

B – Par atziņām, kas gūstamas no tuvināšanas ar citiem instrumentiem

28. Tā kā izskatāmo lietu ietvaros Regula Nr. 4/2009 Tiesai ir jāinterpretē pirmoreiz, jāvaicā, vai domu pavedieni vai pat atbildes elementi var tikt rasti līdzīgos instrumentos. Šajā ziņā vispirms būtu jāizvērtē, vai ir nozīme veikt tuvināšanu ar starptautiskām konvencijām vai citām regulām par tiesu jurisdikciju civillietās, no kurām vairākas satur ļoti līdzīgas tiesību normas Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktam (1). Ja atbilde uz šo jautājumu izrādītos apstiprinoša, pēc tam, ņemot vērā šā pēdējā tiesību akta sevišķās iezīmes, būtu jānoskaidro, kādā mērā šāda tuvināšana pieļauj interpretāciju pēc analogijas un, jo īpaši – ņemt vērā Tiesas judikatūru par šiem citiem instrumentiem (2).

1) Par tuvināšanas iespēju ar citiem instrumentiem

29. Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkts ir formulēts līdzīgi noteikumiem par “īpašo [speciālo] jurisdikciju” uzturēšanas saistību jomā, kas ietverti Briseles konvencijas¹⁹ 5. panta 2. punktā un Briseles I regulas 5. panta 2. punktā, kuros ir paredzēts, ka piekritīgā tiesa šajā jomā ir “uztura kreditora domicila vai pastāvīgās mītnesvietas [dzīvesvietas] tiesa”²⁰.

30. Neskatoties uz to, ka uzturēšanas saistības ir izslēgtas no Briseles I regulas piemērošanas jomas²¹, Tiesas judikatūra par Briseles konvencijas un minētās regulas normām, pēc mana ieskata, ir attiecināma, analizējot atbilstošās Regulas Nr. 4/2009 tiesību normas. Tādējādi, lai arī šādai analogiskai pieejai jābūt mazliet niansētākai, tālāk norādīto iemeslu dēļ man šķiet pareizi, ka jēdzieni, kuri ir konkrēto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets, tiek interpretēti atbilstoši šai judikatūrai.

31. Pirmkārt, ciešā saikne, kas pastāv starp Briseles I regulu un Regulu Nr. 4/2009, ir acīmredzama šīs pēdējās tekstā, jo uz pirmo vairākkārt ir norādīts tās preambulā²² un tās 68. panta 1. punktā tieši ir paredzēts, ka tā aizstāj Briseles I regulas noteikumus, kas bija piemērojami uzturēšanas saistību lietās.

19 — Konvencija ar grozījumiem, kas izdarīti ar 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanu.

20 — Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta formulējums atšķiras vienīgi ar to, ka tajā vairs nefigurē alternatīvā piesaiste kreditora domicilam (iemeslus šai izmaiņai skat. šo secinājumu 27. zemsvītras piezīmē) un tās franču valodas versijā ar to, ka jēdziens “tribunal” ir aizstāts ar vispārīgāko jēdzienu “jurisdiction” (skat. arī itāļu un rumāņu valodu versijas).

21 — Šī regula aizstāja Briseles konvenciju, bet vēlāk tā pati tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV L 351, 1. lpp.), kuras preambulas 10. apsvērumā, 1. pantā un 2. panta e) punktā ir norādītas tiesiskās sekas, ko izraisījis speciālā tiesību akta – Regulas Nr. 4/2009 – pieņemšana.

22 — Īpaši skat. regulas preambulas 3., 15. un 44. apsvērumu.

32. Otrkārt, konkrētāk attiecībā uz noteikumiem par jurisdikciju, kas ir ietverti Regulas Nr. 4/2009 3. pantā, šīs tiesību normas ģenēze apstiprina tādas saiknes esamību. Proti, Komisijas sākotnējā priekšlikumā ir uzsvērtā nepieciešamība uzlabot uzturlīdzekļu kreditoram ar Briseles I regulā ietvertajiem jurisdikcijas noteikumiem jau piešķirtās tiesības²³. Paziņojums par šā priekšlikuma komentāru²⁴ apstiprina, ka minētajā 3. pantā pēc būtības ir pārņemtas atbilstošās Briseles I regulas normas²⁵, kuras zināmā mērā tomēr ir tikušas grozītas, lai novērstu neskaidrības²⁶, pielāgotu šīs tiesību normas ģimenes tiesību specifikai²⁷ un paplašinātu to piemērošanas jomu²⁸.

33. Ņemot vērā iepriekš minēto, es uzskatu par iespējamu kā premisu pieņemt, ka šā pēdējā panta tiesību normas ir jāinterpretē atbilstoši judikatūrai par Briseles konvencijas un Briseles I regulas noteikumiem, jo tās ir ekvivalentas²⁹, bet tomēr ar dažām atkāpēm, kas ņem vērā tieši Regulas Nr. 4/2009 mērķus, kas tiks izklāstīti tālāk tekstā³⁰.

34. Lai analīze būtu vispusīga, ir jāizvērtē, vai bez minētās konvencijas un regulas būtu veicama tuvināšana ar vēl citiem instrumentiem, kuri arī ir piemērojami tiesas jurisdikcijas jomā civillietās un – konkrētāk – ģimenes lietās³¹.

35. Attiecībā uz 2007. gada 23. novembra Hāgas Konvenciju par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu³² Regulas Nr. 4/2009 preambulas 8. apsvērumā ir paredzēts, ka to ir nepieciešams ņemt vērā, piemērojot šo pēdējo³³. Šajā konvencijā nav ietverti noteikumi par tiešo jurisdikciju³⁴, bet tās sagatavošanas dokumenti sniedz noderīgu norādi konkrētajam gadījumam, jo tie precizē, ka tiesību normas, kas paredz jurisdikciju, kas piesaistīta kreditora dzīvesvietai vai domicilam, “atspoguļo vēlmi aizsargāt (parasti) vājāko lietas dalībnieku (tas ir, kreditoru), piešķirot viņam ērtu vietējo tiesu prasības celšanai, tas ir, darīt to pie sevis”³⁵.

23 — Skat. Komisijas 2005. gada 15. decembrī prezentētā priekšlikuma Padomes Regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās 10. apsvērumu un pamatojuma daļas 1.2.1. punktu (COM(2005) 649, galīgā redakcija).

24 — Komisijas 2006. gada 12. maija paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam (COM(2006) 206, galīgā redakcija).

25 — Regulas Nr. 4/2009 *travaux préparatoires* gaitā tika noraidīti dažādi 3. panta varianti, bet attiecībā uz tā a) un b) punktiem to sākotnējā versija tika pieņemta bez izmaiņām, precizējot, ka ir izvēlēts neņemt vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, kurā bija piedāvāts samainīt vietām a) un b) punktus, lai kreditora pastāvīgā dzīvesvieta kļūtu par pirmo piekritības kritēriju (OV 2006, C 185, 35. lpp., īpaši 4.1. punkts).

26 — Minētajā paziņojumā ir uzsvērts, ka “d) punktā turklāt ietverts svarīgs precizējums”.

27 — Apzinoties, ka Briseles I regula bija piemērojama civillietu un komercietu jomā kopumā, paziņojumā ir norādīts, ka saistībā ar 3. pantu “[topošajā] regulā [Nr. 4/2009] notikusi atteikšanās no domicila koncepcijas, un tajā ir atsauce tikai uz parasto [pastāvīgo] dzīvesvietu; šis princips ir piemērotāks tiesību aktiem ģimenes tiesību jomā”.

28 — Šajā paziņojumā ir precizēts, ka minētajā 3. pantā ietvertie noteikumi par jurisdikciju ir piemērojami “neatkarīgi no atbildētāja parastās [pastāvīgās] dzīvesvietas”.

29 — Šajā ziņā skat. Béraudo, J.-P., “Fascicule 3022”, *JurisClasseur Europe Traité*, LexisNexis, Paris, 2012, 9. punkts; Gascón Inchausti, F., “Le recouvrement des aliments en Europe”. No: *La justice civile européenne en marche*, M. Douchy-Oudot redakcijā, Dalloz, Parīze, 2012, 147. un nākamās lpp., kā arī Devers, A., “Les praticiens et le droit international privé européen de la famille”, *Europe*, 2013, n° 11, étude 9, 9. un 19. punkts.

30 — Skat. šo secinājumu 37. un nākamos punktus.

31 — Apzinoties, ka Regula Nr. 4/2009 darbojas šajā jomā, neskatoties uz to, ka tai ir arī finansiāls aspekts (skat. minētās regulas preambulas 11. apsvērumu un 1. pantu, kā arī regulas priekšlikuma 3.1. punktu (COM(2005) 649, galīgā redakcija)).

32 — Šīs konvencijas teksts un tai pievienotais paskaidrojošais ziņojums, ko sagatavojuši A. Borrás un J. Degeling ir pieejams interneta vietnē http://www.hcch.net/index_fr.php?act=conventions.text&cid=131. Šo konvenciju ir parakstījusi un apstiprinājusi pati Savienība, precizējot, ka dalībvalstīm šis apstiprinājums ir saistošs (skat. Padomes 2011. gada 30. marta Lēmumu 2011/220/ES, OV L 93, 9. lpp. un Padomes 2011. gada 9. jūnija Lēmumu 2011/432/ES, OV L 192, 39. lpp., īpaši šā pēdējā lēmuma preambulas 4. apsvērumu).

33 — Skat. arī Regulas Nr. 4/2009 preambulas 17. apsvērumu un 8. pantu, atceroties, ka šīs regulas *travaux préparatoires* norisinājās paralēli ar sarunām par minēto konvenciju, cenšoties “panākt iespējamu sinerģiju” starp abiem šiem likumdošanas aktiem (skat. regulas priekšlikuma (COM(2005) 649, galīgā redakcija) pamatojuma daļas 1.1.2. punktu).

34 — Jo sarunu laikā par to netika panākta vienošanās, par ko liecina šo secinājumu 32. zemsvītras piezīmē minētais paskaidrojošais ziņojums (skat. 58.–62. punktu).

35 — Skat. 4. lpp. W. Duncan ziņojumā “Vers un nouvel instrument mondial sur le recouvrement international des aliments envers les enfants et d'autres membres de la famille”, Document préliminaire n° 3 d'avril 2003 (http://www.hcch.net/index_fr.php?act=publications.details&pid=4108&dtid=35), kurā šajā ziņā ir ietverta atsauce uz Briseles konvencijas 5. panta 2. punktu.

36. Attiecībā uz parasti t.s. “Briseles IIa regulu”³⁶ uzturlīdzekļu saistības, protams, ir izslēgtas no tās piemērošanas jomas³⁷, jo speciāli noteikumi tās pieņemšanas laikā pastāvēja Briseles I regulā un pašlaik tādi ir ietverti Regulā Nr. 4/2009. Tomēr salīdzinājumam var norādīt, ka tajā ietvertajiem noteikumiem par jurisdikciju kopīga iezīme ir norāde uz “dalībvalsts tiesām”³⁸ un nevis uz “dzīvesvietas tiesu”, kā tas ir Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktā³⁹.

2) Par tuvināšanas ar citiem instrumentiem apjomu

37. Vispirms jāprecizē, ka, lai arī ar Regulu Nr. 4/2009 noteiktie jurisdikcijas noteikumi, pēc mana ieskata, ir jāinterpretē, ņemot vērā Tiesas judikatūru par atbilstošajām Briseles konvencijas un Briseles I regulas normām, no šīs judikatūras izrietošo principu pārceļšanu nevajadzētu veikt mehāniski.

38. Proti, šādai interpretācijai pēc analogijas robežas nosaka tas, ka Regulai Nr. 4/2009 ir specifisks mērķis, kas ir bijis par pamatu nepieciešamībai veikt pielāgojumus attiecībā pret Briseles I regulā ietvertajiem jurisdikcijas noteikumiem⁴⁰, neskatoties uz to, ka – atšķirībā no tā, kas varēja tikt norādīts sakarā ar Briseles IIa regulu⁴¹ – Regula Nr. 4/2009 ir piemērojama ne vien nemantisko, bet arī mantisko tiesību jomā. Jāatzīmē, ka šī hibrīdinstrumenta piemērošanas joma gan materiālajā⁴², gan ģeogrāfiskajā ziņā⁴³ bija iecerēta plašāka, nekā īpaši Briseles I regulas piemērošanas joma.

39. Pēc mana ieskata, nevar pastāvēt daudz šaubas par to, ka uz konkrēto gadījumu ir attiecināms princips, kuru Tiesa pastāvīgi ir piemērojusi Briseles konvencijas un Briseles I regulas interpretācijā⁴⁴, saskaņā ar kuru tādi jēdzieni kā Regula Nr. 4/2009 lietotie, ir jādefinē autonomi, tas ir, nesaistīti ar vispārpieņemto, kas prevalē vienā vai otrā dalībvalstī, lai, cik vien iespējams, nodrošinātu no šī instrumenta izrietošo tiesību un pienākumu vienlīdzību un vienveidību gan dalībvalstīm, gan ieinteresētajām personām. Šajā ziņā Regulas Nr. 4/2009 preambulas 11. apsvērumā ir precizēts, ka jēdziens “uzturēšanas saistības” šīs regulas izpratnē “būtu jāinterpretē autonomi”⁴⁵, kas ir saskaņā ar metodiku, kādu Tiesa ievērojusi savā judikatūrā par Briseles konvencijas 5. panta 2. punktu⁴⁶, kurā tieši ir atzīta arī jēdziena “uzturlīdzekļu kreditors” autonomija⁴⁷. Tādējādi es uzskatu, ka, lai atbildētu uz izskatāmajās lietās uzdotajiem jautājumiem, ir jāatsaucas uz konkrētās regulas sistēmu un mērķiem⁴⁸.

36 — Padomes 2003. gada 27. novembra Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 1. lpp.), turpmāk tekstā – “Briseles IIa regula”.

37 — Skat. Briseles IIa regulas preambulas 11. apsvērumu un 1. panta 3. punktu.

38 — Skat. Briseles IIa regulas 3. un 9.–13. pantu.

39 — Šā pēdējā formulējuma specifiskumam un tā nozīmei ir vēl plašāka ietekme (skat. šo secinājumu 54. un nākamos punktus).

40 — Skat. Regulas Nr. 4/2009 preambulas 15. apsvērumu un šo secinājumu 32. punktu.

41 — Skat. ģenerālvokātes J. Kokotes [J. Kokott] sniegtos secinājumus lietā A (C-523/07, EU:C:2009:39, 63. un 64. punkts), ģenerālvokātes E. Šarpstones [E. Sharpston] secinājumus lietā *Purrucker* (C-256/09, EU:C:2010:296, 126. punkts) un manu viedokli lietā *Purrucker* (C-296/10, EU:C:2010:578, 95. punkts).

42 — It īpaši, jēdziens “tiesa” Regulas Nr. 4/2009 izpratnē ietver arī “dalībvalstu administratīvas iestādes, kuru kompetencē ietilpst uzturēšanas saistību lietas”, ja tās piedāvā zināmas garantijas (skat. šīs regulas preambulas 12. apsvērumu un 2. panta 2. punktu).

43 — Regula Nr. 4/2009 paredz jurisdikcijas noteikumus, kas attiecas uz tiesvedībām ne tikai dalībvalstu teritorijā, piemēram, arī tajos gadījumos, kad atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta ir trešā valstī, kā tas ir lietā *Huber* (C-408/13) (īpaši skat. regulas preambulas 15. apsvērumu). Tomēr, neskatoties uz šo vispārējo nolūku, tā nosaka vienīgi dalībvalstu tiesu jurisdikciju.

44 — Īpaši skat. manus secinājumus lietā *Weber* (C-438/12, EU:C:2014:43, 48. zemsvītras piezīme) un spriedumu *Weber* (C-438/12, EU:C:2014:212, 40. punkts).

45 — Tāpat Briseles I regulas preambulas 11. apsvērumā ir precizēts, ka “juridiskas personas domicils būtu jānosaka autonomi, lai kopējās normas padarītu pārskatāmākas un novērstu jurisdikcijas kolīzijas” (mans izcēlums).

46 — Skat. spriedumus *Cavel* (120/79, EU:C:1980:70, 6. un nākamie punkti), kā arī *van den Boogaard* (C-220/95, EU:C:1997:91, 22. un nākamie punkti).

47 — Skat. spriedumus *Farrell* (C-295/95, EU:C:1997:168, 12. un nākamie punkti), kā arī *Blijdenstein* (C-433/01, EU:C:2004:21, 24. un nākamie punkti).

48 — Sakarā ar Briseles I regulu īpaši skat. spriedumus *Cartier parfums-lunettes* un *Axa Corporate Solutions Assurance* (C-1/13, EU:C:2014:109, 32. punkts), kā arī *Coty Germany* (C-360/12, EU:C:2014:1318, 43. punkts).

40. Turklāt, lai gan šīs pēdējās preambulā uz to nav tiešas norādes, man šķiet nenoliedzami, ka Briseles I regulas preambulas 15. apsvērumā norādītie mērķi⁴⁹ vienlaikus ir arī Regulā Nr. 4/2009 ietvertu jurisdikcijas noteikumu pamats⁵⁰. Tomēr Tiesas interpretācijai konkrētajā gadījumā galvenokārt būtu jāvadās pēc šīs pēdējās pašas mērķiem, proti, aizsargāt “uzturēšanas līdzekļu kreditoru intereses” un veicināt “pareizu tiesvedību Eiropas Savienībā”⁵¹. Nedrīkst aizmirst, ka vēlme pastiprināt visu uzturlīdzekļu kreditoru leģitīmo interešu aizsardzību⁵² faktiski bija viens no galvenajiem iemesliem, kuru dēļ Eiropas likumdevējs nolēma izņemt uzturēšanas saistības no Briseles I regulas piemērošanas jomas, kura vispārīgi attiecas uz mantiska rakstura saistībām, un izveidot specifisku instrumentu – Regulu Nr. 4/2009⁵³. Starp citu, minētā vēlme skaidri izriet no tās normām⁵⁴.

41. Līdz ar to es uzskatu, ka izskatāmo lietu ietvaros, cik vien tas iespējams, jāņem vērā Tiesas līdzšinējā judikatūra par ekvivalento Briseles konvencijas un Briseles I regulas normu interpretāciju, bet ar eventuāliem pielāgojumiem, ko prasa Regulas Nr. 4/2009 specifika.

C – Par formulējuma “kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesa” interpretāciju Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta izpratnē

42. Attiecīgi *Amtsgericht Düsseldorf* un *Amtsgericht Karlsruhe* uzdotie prejudiciālie jautājumi pēc būtības ir identiski. Ņemot vērā iepriekš sniegtos skaidrojumus⁵⁵, šie jautājumi ir jāuztver kā tādi, ar kuriem tiek prasīts noskaidrot, vai Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkts ir jāinterpretē, pēc mana ieskata, autonomi⁵⁶ tajā ziņā, ka ir pieļaujams tāds valsts tiesiskais regulējums, par kādu ir runa pamatlietās⁵⁷ un kas pārrobežu tiesvedības gadījumos pieļauj jurisdikcijas reģionālu koncentrēšanu pirmās instances tiesā, kura vienmēr var nebūt tā pati tiesa, kuras darbības teritorijā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta, bet kuras teritoriālā jurisdikcija tiek noteikta pēc apelācijas tiesas, kuras darbības teritorijā šim kreditoram ir pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietas.

43. Savos apsvērumos Vācijas valdība un Komisija saskanīgi piedāvā atbildēt, ka Savienības tiesības pieļauj tādu jurisdikcijas noteikumu kā no konkrētās Vācijas tiesību normas izrietošais. Turpretim gan lietā *Sanders* (C-400/13)⁵⁸, gan lietā *Huber* (C-408/13)⁵⁹ iesniedzējtiesas ir izteikušas pretēju viedokli.

49 — Saskaņā ar Briseles I regulu “saskaņotas tiesas spriešanas interesēs jāsamazina vienlaicīgas tiesvedības iespēja un jānodrošina, ka divās dalībvalstīs netaisa pretrunīgus spriedumus”. Šis princips ir atgādināts Regulas Nr. 1215/2012, ar kuru minētā regula tika pārstrādāta, preambulas 21. apsvērumā.

50 — No spriedumu izpildes un atzišanas skatpunkta skat. arī Regulas Nr. 4/2009 21. panta 2. punktu un 24. panta c) punktu.

51 — Skat. Regulas Nr. 4/2009 preambulas 15. apsvērumu.

52 — Tiek aptverti visu veidu uzturlīdzekļu kreditori neatkarīgi no statusa, kādu viņi ieņem ģimenes attiecībās, un citi, kuri ir norādīti minētās regulas 1. panta 1. punktā, turklāt praksē tās normas papildus aizsargā arī bērņus, jo vairums uzturlīdzekļu maksāšanas prasību skar viņus (pēc analogijas skat. Padomes lēmumu priekšlikumu par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu protokolu par uzturēšanas pienākumiem piemērojamiem tiesību aktiem (COM(2009) 81, galīgā redakcija, 1. punkts)).

53 — Īpaši skat. regulas priekšlikuma 1.2. punktu (COM(2005) 649, galīgā redakcija).

54 — Īpaši skat. regulas preambulas 5., 9., 11., 15., 17., 26. un 27. apsvērumu, kā arī 8. pantu.

55 — Šo secinājumu 19. un nākamie punkti.

56 — Šo secinājumu 39. punktā norādīto iemeslu dēļ.

57 — Jāatgādina, ka AUG 28. panta 1. punktā ir paredzēts, ka gadījumā, kad viens no lietas dalībniekiem – neatkarīgi no tā, vai tas ir uzturlīdzekļu prasītājs vai atbildētājs – dzīvo ārvalstīs, *Oberlandesgericht*, kuras darbības teritorijā Vācijā dzīvojošajam lietas dalībniekam ir pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietas *Amtsgericht* vienīgajai ir jurisdikcija izskatīt lietu, attiecīgā gadījumā atņemot šo jurisdikciju tai *Amtsgericht*, kurā ieinteresētajai personai principā būtu jāvēršas pēc šīs dzīvesvietas.

58 — *Amtsgericht Düsseldorf* uzsver, ka AUG 28. panta 1. punktā paredzētās jurisdikcijas koncentrēšanas seku rezultātā Vācijā dzīvojošajiem prasītājiem tiktu atņemtas ar Regulu Nr. 4/2009 piedāvātās priekšrocības, proti, iespēja celt prasību viņu pastāvīgās dzīvesvietas piekritīgajā tiesā. Turklāt tā atspēko daļā doktrīnas un daļā Vācijas tiesu prakses aizstāvēto viedokli, ka šī AUG norma ir uzskatāma vienīgi par valsts tiesu organizācijas pasākumu.

59 — Pēc *Amtsgericht Karlsruhe* ieskata, Regulas Nr. 4/2009 3. panta a) un b) punkts regulē gan starptautisko, gan vietējo tiesas jurisdikciju lietās, kurās norisinās ar šo regulu aptverta pārrobežu tiesvedība. Saskaņā ar pārākuma principu dalībvalstīm esot aizliegts pieņemt noteikumus par jurisdikciju, kas to, kā šajā gadījumā, ierobežo tādā veidā, ka kreditors zaudē iespēju vērsties savā “parastajā tiesā”, proti, savas pilsētas, kurā viņš pastāvīgi dzīvo, tiesā.

44. Šī pēdējā pieeja man šķiet labāk pamatota gan no Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta mērķa (1), gan no šīs tiesību normas redakcijas un instrumenta, kurā tā ietverta, rakstura (2), gan arī no sistēmas, kurā tā iekļaujas, viedokļa (3). Visi šie apsvērumi kopā vedina uz viedokli, kas, pēc mana ieskata, nevar tikt pamatoti pretargumentēts, izmantojot pamatojumu, kas ir ticis izvirzīts pamatlietās apskatāmā Vācijas noteikuma atbalstam (4).

1) Par teleoloģisko interpretāciju

45. Vācijas valdība un Komisija ir vienisprātis ka Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkts ir paredzēts tam, lai regulētu gan dalībvalstu tiesu pārrobežu jurisdikciju, gan teritoriālo jurisdikciju katras dalībvalsts iekšienē⁶⁰.

46. Kā es to jau norādīju⁶¹, viens no galvenajiem Regulas Nr. 4/2009 mērķiem, kas ir tiek īstenots ar tās 3. pantu, ir uzturlīdzekļu kreditora aizsardzība, kurš tiek uzskatīts par vājāko pusi tiesiskajās attiecībās no uzturēšanas saistībām un no tām iespējami izrietošajā procedūrā⁶². Šo apsvērumu ir izcēlusi arī Tiesa savā judikatūrā par Briseles konvencijas 5. panta 2. punktu⁶³.

47. Šajā ziņā Regulas Nr. 4/2009 preambulas 5. un 9. apsvērumā ir atgādināts, ka viens no tās pieņemšanas mērķiem, tā kā to neļāva Briseles konvencija un Briseles I regula, ir vienkāršot veidus kā kreditoriem saņemt un atgūt viņiem pienākošos uzturlīdzekļus, īpaši panākot izpildraksta izdošanu par nolēmumiem šajā jomā, ar nosacījumu, ka šāds izpildraksts tiek izdots, ievērojot atsevišķas procesuālas garantijas, kas noteiktas šajā regulā⁶⁴.

48. Pēc Vācijas valdības un Komisijas ieskata, pamatlietās apskatītais Vācijas tiesiskais regulējums nav pretrunā ar Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktu un, īpaši, ar kreditora aizsardzības funkciju, kuru viņi atzīst šai tiesību normai.

49. Tas man šķiet diskutabli, galvenokārt ņemot vērā šajā tiesību normā ietverto papildu mērķi, proti, tuvuma garantiju starp kreditoru un lietu izskatošo tiesu. Šis divkāršais mērķis – aizsardzība un tuvums – bija pamatā jau Briseles konvencijas 5. panta 2. punktā paredzētajiem noteikumiem par jurisdikciju⁶⁵, kuriem Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkts ir acīmredzami ekvivalents un kuri ar šo pēdējo ir pastiprināti⁶⁶. Proti, saskaņā ar Komisijas priekšlikumā par minētās regulas pieņemšanu ietverto pamatojumu “ar Briseles I regulu noteiktie [starptautiskās] piekritības noteikumi uztura [uzturlīdzekļu] kreditoram jau dod *iespēju iesniegt prasību tuvumā esošā tiesā*, taču situāciju varētu *vēl*

60 — Vācijas valdība apgalvo, ka šī tiesību norma tomēr tieši nenorāda, kura konkrēti ir piekritīgā tiesa lietas izskatīšanai, un ka tās formulējums atstājot dalībvalstīm rīcības brīvību noteikt atbilstošu tiesu iestādi atkarībā no kreditora pastāvīgās dzīvesvietas.

61 — Skat. šo secinājumu 40. punktu.

62 — Lai gan minētā regula arī tiecas nodrošināt līdzsvaru starp kreditoru un viņu debitoru tiesībām, kuriem tostarp ir garantēta lietas taisnīga izskatīšana (skat. regulas priekšlikuma 1.2.3. punktu (COM(2005) 649, galīgā redakcija)).

63 — Spriedumā *Farrell* (EU:C:1997:168, 19. punkts) ir norādīts, ka “5. panta 2. punktā paredzētās atkāpes mērķis ir piedāvāt alternatīvu jurisdikcijas pamatu uzturlīdzekļu prasītājam, kurš šādā procedūrā tiek uzskatīts par vājāko pusi. Šādi rīkojoties, konvencijas izstrādātāji ir uzskatījuši, ka šim specifiskajam mērķim ir jāprevalē pār 2. panta pirmajā daļā ietverto noteikumu, kura mērķis ir aizsargāt atbildētāju, kurš kā persona, pret kuru ir celta prasība, parasti ir sliktākā situācijā” (mans izcēlums). Šis “nelabvēlīgākas situācijas” kritērijs ir pārņemts no sprieduma *Blijdenstein* (EU:C:2004:21, 29. un nākamie punkti).

64 — Skat. Regulas Nr. 4/2009 22.–25. pantu.

65 — Skat. *M. P. Jenard* ziņojumu par Briseles konvenciju (OV 1979 C 59, 1. lpp., īpaši 22. un 24. un nākamās lpp.; turpmāk tekstā – “*Jenard* ziņojums”) un iepriekš minētā dokumenta projekta Nr. 3 par 2007. gada Hāgas konvenciju 104. punktu, kurš norādīts šo secinājumu 35. zemsvitras piezīmē.

66 — Gallant, E. “Le nouveau droit international privé alimentaire de l’Union: du sur-mesure pour les plaideurs” No: *Europe*, 2012, Nr. 2, étude 2, 3. un nākamie punkti.

*uzlabot*⁶⁷. Šāds apsvēruma konkrēti atspoguļo rūpes gan par to, lai kreditors varētu iesniegt prasību bez sevišķiem materiāliem sarežģījumiem, kas saistīti ar pārvietošanos, gan to, lai viņš varētu vērsties tiesā, kura vislabāk pārzina vietējās ekonomiskās iezīmes, lai noskaidrotu kreditoram pieejamos līdzekļus un viņa vajadzības un, korelatīvi, debitora spēju maksāt atbilstošus uzturlīdzekļus⁶⁸.

50. Es uzskatu, ka ar Regulu Nr. 4/2009 izveidotā jurisdikcijas noteikumu saskaņotā sistēma un no tās izrietošās priekšrocības varētu zaudēt to lietderīgo iedarbību, īpaši no tiesiskās noteiktības viedokļa, ja Tiesa šajā gadījumā izvēlētos sniegt tādu šīs regulas 3. panta b) punkta interpretāciju, kas pieļautu, ka dalībvalstis valsts līmenī par jaunu nosaka tādas pārrobežu tiesvedības jurisdikcijas noteikumus kā izskatāmajās lietās, kas paredz jurisdikciju pirmās instances tiesai, kas darbojas reģionālās apelācijas tiesas, kuras darbības teritorijā kreditoram ir pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietā arī tajos gadījumos, kad šī dzīvesvieta neatrodas minētās tiesas parastajā darbības teritorijā.

51. Tā, tādos apstākļos, kādi ir pamata lietās, kreditors, protams, skaidri un gaiši dzīvo konkrētās reģionālās apelācijas tiesas darbības teritorijā, bet ne tās pirmās instances tiesas darbības teritorijā, kurai konkrētā Vācijas tiesību norma paredz teritoriālo jurisdikciju. Proti, aplūkojamajā gadījumā nav nekādu šaubu, ka *Amtsgericht Mettmann* un *Amtsgericht Kehl* ir tās tiesas, kuru darbības teritorijā ir konkrēto uzturlīdzekļu kreditoru attiecīgās pastāvīgās dzīvesvietas. Citiem vārdiem, AUG 28. panta 1. punkta pirmais teikums nevis sniedz jēdziena “kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesa” definīciju valsts tiesībās, bet gan drīzāk ir tiesību norma, kas pārdala pirmās instances tiesu jurisdikciju atkarībā no minētās dzīvesvietas lokalizācijas apelācijas tiesu darbības teritorijā, kuras pašas nav piekritis tiesas pirmajā instancē lietās par uzturlīdzekļu saistībām.

52. Cits, vispārējs Regulā Nr. 4/2009 paredzētās saskaņotās sistēmas mērķis, kas vispirms tika nostiprināts Briseles konvencijā un pēc tam arī Briseles I regulā, ir, cik vien iespējams, izvairīties no atsaucēm uz valsts tiesību aktiem par jurisdikciju⁶⁹. Kā ir uzsvērts ziņojumos par Briseles konvenciju, tajā ietvertie speciālās jurisdikcijas noteikumi bija paredzēti tam, lai konkrēto valstu tiesu jurisdikcija varētu tikt noteikta, neatsaucoties uz *lex fori*⁷⁰. Šī atteikšanās no valsts tiesību normām vai tālāknorādēm par jurisdikciju pēc tam atvieglo nolēmumu atzīšanu visās dalībvalstīs, kas ir Eiropas tiesu iestāžu sadarbības sistēmas civillietās stūrakmens. Tā, šo speciālās jurisdikcijas noteikumu vidū ir šīs konvencijas 5. panta 2. punkts, kas ir piemērojams uzturēšanas saistībās un no kura ir atvasināts Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkts.

53. Šādu valsts tiesībās ietvertu jurisdikcijas noteikumu izslēgšanu apstiprina Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta redakcija, it īpaši ja to skata perspektīvā ar citām blakus esošajām tiesību normām.

2) Par gramatisko interpretāciju

54. Vispirms es vēlos uzsvērt, ka man šķiet visnotaļ nepamatoti uzskatīt, kā to dara Vācijas valdība, ka tad, ja tiktu sekots iesniedzējtiesu piedāvātajam virzienam, tas novestu pie tā Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktā lietotais apzīmējums “dzīvesvieta” gramatiski būtu jāinterpretē tādējādi, ka kreditoram būtu jābūt iespējai celt prasību tajā pašā pilsētā, kurā viņš dzīvo un ka tāpat tiesai būtu jābūt pieejamai “ikvienā ģeogrāfiski iedomājamā vietā vai katrā dalībvalsts pašvaldībā”.

67 — Skat. regulas priekšlikuma COM(2005) 649, galīgā redakcija, 1.2.1. punktu (mans izcēlums).

68 — Vispār Komisija atzīst, ka ar Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktu īstenotā teritoriālās jurisdikcijas noteikšana “galvenokārt ir paredzēta tam, lai aizsargātu sevišķi vājākos lietas dalībniekus, garantējot viņiem efektīvu tiesību aizsardzību” un pieņem, ka “sava tuvuma dēļ tieši pati vietējā tiesa visatbilstošāk var novērtēt strīda priekšmetu”.

69 — Regulas Nr. 4/2009 preambulas 15. apsvērumā pat ir atzīts, ka “vairs nevajadzētu būt paredzētai atsaucei uz valsts tiesību aktiem”.

70 — Profesora *Schlosser* ziņojumā par 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanu Briseles konvencijai, kā arī Protokolam par šīs konvencijas interpretēšanu Tiesā (OV 1979, C 59, 71. un nākamās lpp., īpaši 70. punkts) ir precizēts, ka minētajos noteikumos “gadījumos, kad [Briseles] konvencija nosaka ne vien starptautisko jurisdikciju, bet arī tiesu teritoriālo jurisdikciju, kā, piemēram, 5. un 6. pantā, par piekritīgu tiek atzīta vienīgi tiesa, kas tiek izvēlēta no vairākām tā pašā līmeņa valsts tiesām”. Skat. arī iepriekš minētā *Jenard* ziņojuma 22. lpp.

55. Ir nenoliedzami, ka dalībvalstu tiesu sistēmas iekārtas pamatā ir princips, ka ikvienai tiesai ir ģeogrāfiska darbības teritorija, kas atbilst daļai valsts teritorijas, kurā tā īsteno tai nodotās pilnvaras, un kas var aptvert ne tikai vienu, bet arī vairākas vietas, pilsētas vai pašvaldības⁷¹.

56. Minētais apzīmējums, pēc mana ieskata, drīzāk ir jāsaprot tā, ka tas vienkārši nozīmē, ka konkrētā jurisdikcijas norma apzīmē tiesu, kuras parastajā darbības teritorijā atrodas kreditora pastāvīgā dzīvesvieta, nepieprasot nekādus lietderīgus vai pat obligāti paredzamus pasākumus valsts tiesībās⁷².

57. Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 288. pantu Savienības tiesību regula ir vispārpiemērojams akts, tā uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs⁷³. Saskaņā ar klasisko judikatūru ikviens valsts īstenots pasākums, kura mērķis ir inkorporēt vai transponēt regulas tiesību normas valsts tiesībās, ir aizliegts, izņemot, ja dalībvalstīm ir atbilstoša likumdošanas kompetence. Vienīgi tad, ja pašā regulā ir ietvertas norādes uz to īstenojošām valsts tiesību normām vai kad tās piemērošanas nodrošināšanai valsts līmenī var būt nepieciešams pieņemt detalizētākas normas, dalībvalstīm ir pienākums to papildināt ar valsts īstenojamiem pasākumiem⁷⁴. Pēc mana ieskata, AUG 28. panta 1. punkta pirmajā teikumā paredzētais pārsniedz to, kas ir atļauts valsts likumdevējam, jo Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktā ietverta jurisdikcijas norma, kura ir tieši piemērojama, nav nepieciešams kā sevišķi konkretizēt valsts līmeni.

58. Proti, Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta formulējums ir īpašs ar to, ka, norādot uz “dzīvesvietas tiesu”, tas satur speciālās jurisdikcijas noteikumu, kas ļauj tieši identificēt tiesu, neizmantojot dalībvalstu valsts tiesības⁷⁵. Kā to atzīst Komisija, šī tiesību norma atšķiras no tām, kuras norāda nevis uz vienu vienīgu tiesu, bet, gluži pretēji, uz visām dalībvalsts tiesām kopumā, kā, piemēram, šīs regulas 6. pants⁷⁶ vai Briseles I regulas 2. panta 1. punkts⁷⁷. Turklāt Regulas Nr. 4/2009 izstrādātāji 3. panta a) un b) punktā ir izšķirušies par labu apzīmējumam “dzīvesvieta”, kas ir ievērojami atšķirīgs no apzīmējuma “dalībvalsts”, kurā vienam no lietas dalībniekiem ir pastāvīgā dzīvesvieta, kas ir lietots, piemēram, tās 4. panta a) punktā.

71 — Precizējot, ka tiesas darbības teritorija parasti tiek noteikta atbilstoši administratīvi teritoriālā iedalījuma vienībām vai apakšvienībām.

72 — Ir iespējams, ka tiesas ģeogrāfiskā darbības teritorija mainās atkarībā no tiesvedības veida. Tā, atsevišķas jomas, kā, piemēram, jūras tiesības vai intelektuālais īpašums var tikt izņemtas no mazo tiesu jurisdikcijas un nodotas lielāka mēroga tiesu jurisdikcijā. Šāda veida materiālās jurisdikcijas pārdale, kuras ietvaros notiek teritoriālās jurisdikcijas koncentrēšana, tomēr ir pilnīgi atšķirīga no aplūkojamā gadījuma, jo konkrētā Vācijas tiesību norma atkarībā no ārvalsts elementa esamības vai neesamības atšķirīgi pārdala teritoriālo jurisdikciju *lietās, kurām ir līdzīgs priekšmets*, proti, lietās par uzturēšanas saistībām.

73 — Fakts, ka uzturēšanas saistību jomā dalībvalstīs piemērojamie pārrobežu jurisdikcijas noteikumi no starpvaldību instrumenta, kā Briseles konvencija, ir tikuši pārcelti Savienības tiesību instrumentā, kā Briseles I regula vai Regula Nr. 4/2009, radikāli nav mainījis to saturu, toties konkrēto normu juridiskais raksturs valsts līmenī ir kļuvis fundamentāli atšķirīgs.

74 — Īpaši skat. spriedumus *Norddeutsches Vieh- und Fleischkontor* (39/70, EU:C:1971:16, 4. punkts), Komisija/Itālija (39/72, EU:C:1973:13, 3. un nākamie punkti), kā arī *Variola* (34/73, EU:C:1973:101, 3. punkts).

75 — Īpaši skat. Nord, N., “Présentation du règlement “obligations alimentaires””, *AJ Famille*, 2011, 238. lpp., Ferrand, F., “The Council Regulation (EC) No 4/2009 [...]”, *Latest Developments in EU Private International Law*, B. Campunzano Díaz u.c. redakcijā, Intersentia, Kembriģā, 2011, 92. lpp., kā arī Fongaro, E., “Obligations alimentaires”, *Répertoire de droit communautaire*, Dalloz, Parīze, 2013, 19. punkts.

76 — Minētajā 6. pantā “Papildu jurisdikcija” ir norādīts uz “dalībvalsts tiesām pēc pušu kopīgās pilsonības” (mans izcēlums).

77 — Sakarā ar Briseles konvencijas 2. pantu iepriekš minētajā *Jenard* ziņojumā ir precizēts, ka “atbildētājs, kura domicils ir konvencijas dalībvalstī, obligāti nav saucams pie tiesas vienīgi savā domicila vai juridiskās adreses atrašanās vietā. Viņš pie tās var tikt aicināts visās valsts tiesās, kurām ir jurisdikcija atbilstoši šīs valsts tiesību aktiem, [...] konvencijai nosakot šīs valsts tiesu vispārējo jurisdikciju un šīs valsts tiesību aktiem savukārt nosakot vienas vai otras valsts tiesas speciālo jurisdikciju” (skat. 18. lpp.). Šī analīze ir jāveic pretējā virzienā, piemērojot speciālu jurisdikcijas noteikumu, kā Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktā paredzētais.

59. Šā formulējuma unikalitāte, pēc mana ieskata, ir pamats tam, lai uz konkrēto gadījumu neattiecinātu Tiesas nostāju spriedumā lietā *Apostolides*⁷⁸, saskaņā ar kuru piekritīgo tiesu noteikšana Briseles I regulas 22. panta izpratnē neierobežo katras dalībvalsts tiesības pašai noteikt savu tiesu sistēmas organizāciju un sadalīt tiesu jurisdikciju savā teritorijā⁷⁹. Minētā 22. panta 1. punktā, kas interpretēts šajā spriedumā, ir norādīts uz tās “*dalībvalsts tiesām*, kurā atrodas īpašums”, taču Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punktā ir norādīta “kreditora pastāvīgās *dzīvesvietas tiesa*” (mans izcēlums). Manuprāt, atšķirības terminoloģijā ļauj šīs abas tiesību normas interpretēt dažādi, pat pretēji.

60. Neskatoties uz Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta redakcijas unikalitāti, tā tomēr nav pilnīgi jauna, jo ekvivalents formulējums ir ietverts virknē Briseles konvencijas un Briseles I regulas tiesību normu⁸⁰, attiecībā uz kurām Tiesa, cik man zināms, nekad nav uzskatījusi, ka dalībvalstīm būtu atzīstamas tiesības mainīt to tvērumu ar valsts tiesībās ietvertiem jurisdikcijas noteikumiem⁸¹. Tātad, pēc mana ieskata, tas nav jāatzīst izskatāmo lietu ietvaros.

3) Par sistēmisko interpretāciju

61. Saskaņā ar Tiesas īstenoto pieeju īpaši attiecībā uz citiem tiesu iestāžu sadarbības civillietās instrumentiem⁸², Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkts ir jāinterpretē, ņemot vērā tam šajā regulā blakus esošās tiesību normas, jo tajā ietvertā jurisdikcijas norma nav izolēta un ir daļa no normu kopuma, kas viena otru papildina.

62. Vispirms atzīmējams, ka šīs regulas 3. pantā ir paredzēti četri jurisdikcijas veidi, kas ir piemērojami alternatīvi un bez hierarhijas, kas atšķiras no mijiedarbības starp vienlaikus pastāvošajām vispārējo jurisdikcijas normu un speciālajām jurisdikcijas normām Briseles konvencijā un Briseles I regulā⁸³. Turklāt prasītājam piedāvātā izvēle it īpaši minētā 3. panta a) un b) punktus, šķiet, ir neitrālāka par citos instrumentos paredzēto, jo nav nozīmes, vai šo iespēju izmanto uzturlīdzekļu kreditors vai debitors, lai gan praksē šiem pēdējiem Regula Nr. 4/2009 piedāvā mazāk priekšrocību, nekā kreditoriem⁸⁴.

63. Regulas Nr. 4/2009 3. panta unikālā struktūra, pēc mana ieskata, ir ļoti noderīga, lai atbildētu uz izskatāmajās lietās uzdotajiem jautājumiem. Šajā ziņā jānorāda, ka gan šā panta a) punkts, gan b) punkts regulē situācijas, kad prasība par uzturlīdzekļu saistībām tiek celta kā galvenā prasība. Turpretim šā paša panta c) un d) punkti ir piemērojami gadījumos, kad šāda prasība ir nevis atsevišķa,

78 — Spriedums *Apostolides* (C-420/07, EU:C:2009:271, 48. un 50. punkts).

79 — Šajā ziņā Tiesa norādīja, ka minētais 22. pants, kas “paredz obligātu un izsmelošu dalībvalstu tiesu starptautiskās jurisdikcijas uzskaitījumu”, “tikai norāda dalībvalstis, kuru tiesas ir kompetentas [piekritīgas] *ratione materiae*” (šā sprieduma 48. punkts).

80 — Bez Briseles I regulas 5. panta 2. punkta, kas attiecas uz uzturēšanas saistībām, uz “dzīvesvietas tiesu” ir norādīts arī vairākās citās šīs regulas normās. Īpaši skat. 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu attiecībā uz līgumsaistībām, 5. panta 3. punktu attiecībā uz neatļautas darbības un kvazideliktu jomu, 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 10. pantu attiecībā uz apdrošināšanas jomu un 19. panta 1. un 2. punktu attiecībā uz atsevišķiem darba līgumiem. Skat. arī spriedumu *Color Drack* (C-386/05, EU:C:2007:262, 30. punkts).

81 — *Jenard* ziņojumā ir precizēts, ka tādu speciālās jurisdikcijas noteikumu ietveršana Briseles konvencijā, kādi ir piemērojami uzturēšanas saistību jomā, ļauj “konkrēti noteikt piekritīgo tiesu, neatsaucoties uz spēkā esošajiem jurisdikcijas noteikumiem valstī, kurā šāda tiesa varētu atrasties”, izvairoties no tā, ka to ratificējošās valstis īsteno pasākumus, lai tai pielāgotu valsts tiesību aktus (skat. 22. lpp.).

82 — Īpaši skat. šo secinājumu 48. zemsvītras piezīmē minēto judikatūru.

83 — Proti, Briseles konvencijas un Briseles I regulas attiecīgais 2. pants par principu izvirza atbildētāja domicila tiesas jurisdikciju, bet šo abu instrumentu attiecīgais 5. panta 2. punkts paredz izņēmuma jurisdikcijas noteikumus uzturēšanas saistību jomā.

84 — Ja prasītājs ir parādnieks, viņš faktiski var celt prasību vienīgi atbildētāja-kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesā, jo šādā gadījumā minētajos punktos paredzētie jurisdikcijas noteikumi saplūst, kas statistiski notiek retāk. Par nevienlīdzību starp kreditoriem un parādniekiem skat. Ancel, B. un Muir Watt, H., “Aliments sans frontières, Le règlement CE n° 4/2009 [...]”, no: *Revue critique de droit international privé*, 2010, 457. un nākamās lpp., īpaši 9. punkts.

bet gan “akcesora” citai prasībai, kas ir saistīta ar, attiecīgi, vai nu personu statusu, vai arī vecāku atbildību. Taču tikai šajos pēdējos gadījumos ir tieši paredzēta norāde uz *lex fori*, lai noskaidrotu, kura ir piekritīgā tiesa⁸⁵. *A contrario*, saistībā ar minētajiem a) un b) punktiem, pēc mana ieskata apzināti, nav atstāta vieta nekādiem valsts tiesību noteikumiem.

64. Šo viedokli pastiprina salīdzinājums ar citām Regulas Nr. 4/2009 tiesību normām. It īpaši 71. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis paziņo nosaukumu un kontaktinformāciju tiesām vai iestādēm, kurām ir kompetence izskatīt pieteikumus par izpildāmības pasludināšanu saskaņā ar šīs paša regulas 27. panta 1. punktu⁸⁶. Vienīgi šajā ziņā Vācijas Federatīvā Republika, tāpat kā citas dalībvalstis, varēja nolemt, ka “[šādus] pieteikumus izskata [...] ģimenes lietu nodaļa pirmās instances tiesā (*Amtsgericht*), kas atrodas augstākās reģionālās tiesas (*Oberlandesgericht*), kuras darbības teritorijā pastāvīgi dzīvo persona, par kuru pieteikums tiek iesniegts, vai kuras darbības teritorijā tiek lūgta izpilde (jurisdikcijas koncentrēšana), atrašanās vietā [...]”⁸⁷. Taču minētās regulas 3. panta b) punktā līdzīga iespēja nav paredzēta.

65. No šīs analīzes, kas veikta no konkrētās regulas vispārējās struktūras skatpunkta, izriet, ka ar veidu, kādā Savienības likumdevējs ir formulējis šo pēdējo tiesību normu, viņš apzināti ir sašaurinājis dalībvalstu brīvību noteikt valsts piekritīgās tiesas, kurām ir jurisdikcija uzturēšanas saistību lietās.

4) Par attaisnojumiem jurisdikcijas koncentrēšanai

66. Vācijas valdība un Komisija, aizstāvot strīdīgo Vācijas tiesību normu, sniedz pamatojumu, kas, pēc mana ieskata, ir nepārliciecināms.

67. To ieskats un lietas materiāli vedina domāt, ka Vācijas likumdevējs ir uzskatījis, ka AUG 28. pantā paredzētā jurisdikcijas koncentrēšana starptautisko uzturēšanas saistību jomā pozitīvi ietekmēs tiesu organizāciju, tās rezultātā būs pieejama specializēta tiesa, kurai tāpat ir augstāks kompetences līmenis šāda veida tiesvedībās, kas darbojas katrā Vācijas teritorijas reģionā.

68. Lietā *Huber* (C-408/13) iesniedzējtiesa norāda, ka, pēc tās ieskata, AUG 28. panta 1. punktā pēc būtības ir ietverts *ratione loci* jurisdikcijas regulējums, pat ja Vācijas likumdevējs šo tiesību normu ir iecerējis kā tiesvedības organizācijas un vienkāršošanas normu. Tādējādi aiz šādu procesuālu priekšrocību, kuru patiesumu šī tiesa turklāt apšaubā⁸⁸, aizsega, konkrētais tiesību akts varot ietekmēt Savienības tiesībās paredzētās pārrobežu jurisdikcijas normas.

69. Ir tiesa, ka pareizas tiesvedības veicināšana, īpaši nododot vissarežģītākās lietas vienai un tai pašai tiesai, atbilst vienam no Regulas Nr. 4/2009 mērķiem, kas ir minēti tās preambulas 15. apsvērumā. Tomēr šis mērķis ir jāuzlūko nevis vienīgi maksimāli racionalizētā tiesu organizācijas izpratnē, bet arī no prāvnieku – neatkarīgi no tā, vai ir runa par prasītāju vai atbildētāju – interešu skatpunkta viedokli, jo īpaši, vienkāršu iespēju vērsties tiesā un jurisdikcijas paredzamību sakarā ar ciešu saikni starp tiesu un strīdu⁸⁹.

85 — Regulas Nr. 4/2009 3. panta c) un d) punktos ir lietots kritērijs “*tiesa, kurai saskaņā ar tiesas valsts tiesību aktiem (lex fori) ir jurisdikcija tiesvedībā attiecībā uz personas juridisko statusu [vai, attiecīgi] vecāku atbildību [...] (mans izcēlums)*”. Ekvivalenta norādes sistēma figurēja gan jau Briseles konvencijas 5. panta 2. punkta beigās (kura šajā ziņā tika grozīta 1978. gadā), gan arī Briseles I regulas 5. panta 2. punkta beigās.

86 — Līdzīga informācija ir jāsniedz arī par apelācijām par nolēmumiem attiecībā uz šādiem pieteikumiem (skat. 32. panta 2. punktu).

87 — Skat. “Dalībvalstu paziņotā informācija atbilstoši Regulas [Nr. 4/2009] 71. pantam” [neoficiāls tulkojums], īpaši 13. lpp. (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_fr_4.pdf).

88 — *Amtsgericht Karlsruhe* uzsver, ka AUG 28. pantā paredzētā jurisdikcijas koncentrēšana, pretēji Regulā Nr. 4/2009 paredzētajam vienkāršošanas mērķim, sarežģīšot uzturlīdzekļu starptautisko piedziņu, jo pastāv risks, ka ar šo normu par piekritīgo atzītā tiesa var būt pārāk attālināta no kreditora pastāvīgās dzīvesvietas un nebūt vislabāk informēta par vietējo ekonomisko situāciju.

89 — Pēc analogijas skat. Briseles I regulas preambulas 12. apsvērumu un spriedumu *Kainz* (C-45/13, EU:C:2014:7, 27. un nākamie punkti).

70. Šajā ziņā varētu atsaukties uz atsevišķiem Tiesas spriedumiem saistībā ar dalībvalsts pieņemtām iekšējās jurisdikcijas regulēšanas normām, bet, pēc mana ieskata, pastāv lielas šaubas, vai šo judikatūru ir iespējams transponēt konkrētajā dalībvalstu sadarbības civillietās jomā.

71. Tiesa jau ir atzinusi, ka, ja konkrētajā jomā nav Savienības tiesiskā regulējuma, katras dalībvalsts tiesību sistēmā ir jānosaka tiesu instanču skaits vai jāneregulē procesuālie noteikumi un jānosaka piekritīgās tiesas valsts tiesību aizsardzības līdzekļu īstenošanai, precizējot, ka šādiem noteikumiem, kas ir paredzēti vispārējās interesēs par pareizu tiesvedību, ir jābūt pārākiem pār individu interesēm, ar nosacījumu, ka vienmēr jāievēro līdzvērtības un efektivitātes principi⁹⁰.

72. Saskaņā ar šiem principiem šādus procesuālos vai jurisdikcijas noteikumus dalībvalsts var pieņemt vienīgi tad, ja, pirmkārt, prasībām, kas paredzētas, lai aizsargātu tiesības, kuras attiecīgajām personām ir noteiktas Savienības tiesībās, procesuālā kārtība nav mazāk labvēlīga par to, kura attiecas uz līdzīgām prasībām valsts teritorijā, un ja, otrkārt, šie noteikumi personām nerada procesuālus apgrūtinājumus, kas padara pārmērīgi grūtu Savienības tiesībās paredzēto tiesību īstenošanu⁹¹.

73. Tomēr es uzskatu, ka šī judikatūra par dalībvalstu procesuālo autonomiju nav piemērojama konkrētajā gadījumā, ņemot vērā pastāvošās ievērojamās atšķirības starp konkrēto spriedumu un izskatāmo lietu kontekstu. Proti, pašlaik Tiesai ir uzdots jautājums nevis par vienas dalībvalsts iekšējām procesuālajām tiesību normām, bet par jurisdikcijas noteikumu interpretāciju, kas tiesu iestāžu sadarbības civillietās ietvaros ir unificēti visās dalībvalstīs⁹². Turklāt šeit nav runa par materiālo tiesību, kas paredzētas Savienības tiesībās, īstenošanas tiesas aizsardzību valsts līmenī.

74. Katrā ziņā, gadījumā, ja šī judikatūra tomēr tiktu transponēta tādos apstākļos, kādi ir pamata lietās, pareizas tiesvedības mērķis kā pamatojums ir ierobežots ar Tiesas formulētajiem nosacījumiem, kas ierobežo dalībvalstu iejaukšanos tiesas procedūru jomā, proti, it īpaši nepadarīt personām mazāk labvēlīgu to prerogativu īstenošanu, kas tām ir paredzētas Savienības tiesībās. Taču man šķiet, ka konkrētajā gadījumā attiecībā uz pārrobežu uzturēšanas saistībām Vācijas tiesiskā regulējuma sekas ir, ka tiek atņemta nodotā piekritība tiesai, kurai parasti ir jurisdikcija sakarā ar kreditoru pastāvīgo dzīvesvietu, tas ir, pamatojoties uz ciešu saikni starp vietējo tiesu un strīdu, bet tajā pašā laikā šī jurisdikcija paliek neskarta, lemjot par identiskām prasībām, kurās nav ārvalsts elementa.

75. Līdz ar to es secinu, ka formulējums “kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesa” ir jāinterpretē tādējādi, ka jurisdikcija Regulas Nr. 4/2009 3. panta b) punkta piemērošanas nolūkā ir tai tiesai, kuras parastajā darbības teritorijā atrodas konkrētā uzturlīdzekļu kreditora pastāvīgā dzīvesvieta. No tā izriet, ka ar šīm tiesību normām nav savienojams tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamata lietās, jo pārrobežu situācijās tas var novest pie teritoriālās jurisdikcijas nodošanas tādai pirmās instances tiesai, kura nav tā tiesa, ar kuru persona principā ir saistīta sakarā ar savu dzīvesvietu.

90 — Attiecīgi konkurences, kopējās lauksaimniecības politikas un patērētāju aizsardzības jomās skat. spriedumu *Manfredi u.c.* (C-295/04 līdz C-298/04, EU:C:2006:461, 62. punkts) un ģenerālvokāta L. A. Hēlhuda [*L. A. Geelhoed*] secinājumus šajās apvienotajās lietās (no C-295/04 līdz C-298/04, EU:C:2006:67, 49. un nākamie punkti), kā arī spriedumus *Agrokonsulting-04* (C-93/12, EU:C:2013:432, 35. un nākamie punkti) un *Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León* (C-413/12, EU:C:2013:800, 38. un nākamie punkti).

91 — Īpaši skat. spriedumu *Agrokonsulting-04* (EU:C:2013:432, 39. un nākamie punkti).

92 — Šāds nošķirums, pēc mana ieskata, skaidri izriet no sprieduma *Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León* (EU:C:2013:800) 46. un 47. punkta *a contrario* izpratnes.

V – Secinājumi

76. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz attiecīgi *Amtsgericht Düsseldorf* (lieta C-400/13) un *Amtsgericht Karlsruhe* (lieta C-408/13) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

Padomes 2008. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzišanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās 3. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka formulējums “kreditora pastāvīgās dzīvesvietas tiesa” nozīmē, ka teritoriālā jurisdikcija ir tiesai, kuras parastajā darbības teritorijā personai ir pastāvīgā dzīvesvieta, un ka tāpēc ar minēto tiesību normu nav savienojams tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietās, kas pārrobežu tiesvedības gadījumos paredz ekskluzīvu jurisdikciju pirmās instances tiesai, kas darbojas reģionālās apelācijas tiesas, kuras darbības teritorijā atrodas šajā dalībvalstī dzīvojošā lietas dalībnieka pastāvīgā dzīvesvieta, atrašanās vietā.